

[Lone Dybkjær]

vi har det i øjeblikket. Der er ingen som helst tvivl om, at vi ikke kan løse hverken miljøproblemerne eller arbejdsløshedsproblemerne, hvis vi fortsætter med den form for tankegang, vi lægger for dagen i øjeblikket bredt set.

Jeg synes, at miljø kunne være et udmærket udgangspunkt for også at se på, om man herigennem kunne få løst en række af arbejdsløshedsproblemerne. Der er jo en kendt historieforsker, der har peget på, at vi her i landet havde en stor økologisk krise i et tidligere århundrede, og han viste også vejen frem: det var hårdt arbejde, stor indsats fra de menneskers side, der levede her i landet, for at kunne løse problemerne. Og jeg tror, det er nøjagtigt det samme, der skal til nu. Vi kan ikke regne med, at maskinerne kan hjælpe os ud af hverken vores miljøproblemer eller arbejdsløshedsproblemer.

Jeg synes også, miljø er et godt udgangspunkt for at skabe nogle fællesskaber, som er meningsfulde. Mange fællesskaber er jo ikke særlig indholdsrigt i dag, og jeg tror, at netop miljøindfaldsvinkelen kunne være en god mulighed for at skabe nogle nye fællesskaber.

Historien har vist os, at en række af de sandheder, vi før i tiden mente var absolutte, ikke længere er det. På det lidt banale plan kan vi sige, at vi talte om, at »havet sletter alle spor«. Det gør det ikke. »Om 100 år er alting glemte«. Det er det heller ikke. »Tiden læger alle sår«. Det sker heller ikke, når vi snakker om miljø. Før i tiden havde vi også i Danmark et mundheld, der hed: »Alle taler om vejret, og ingen gør noget ved det.« Problemet er nu, at mange gør for meget ved det, og det er det, vi står over for i Rio.

Engang gik USA i spidsen – nu jeg netop har nævnt USA og regeringens opgave i at presse USA – og lavede det, man kunne kalde den store fortælling, eller som Venstres ordfører sagde: den amerikanske drøm. Der er meget, der tyder på, at USA ikke er i stand til længere at lave en ny stor fortælling, men det behøver jo ikke at betyde, at vi andre ikke skal forsøge at lave én, og jeg tror, at det kunne være en god ting for Danmark at prøve at lave en vision om, hvordan et samfund kan se ud, hvor der er brug for alle, hvor der tages hensyn til vores forskelligheder, og hvor vi også indgår i harmoni med miljøet. Og det betyder en anden retning end den, vi kender i dag.

På verdensplan kunne vi sige, at den store fortælling er, at i-landene nu solidariserer sig for alvor med udviklingslandene, så udviklingslandene får nogle livsbetingelser, der bare begynder at minde om lidt af det, vi havde for adskillige århundreder siden. Så min konklusion skal være, at vi nu skal prøve at skabe den store fortælling, den vision, der kan gøre, at vi forlader fjendebillederne og i stedet for skaber et fælles billede.

Glønborg (KRF):

Hvis arbejdet med miljøspørgsmål skal være nyttigt, og det skal det, må det respektere emnets kompleksitet, eller for at sige det på jævnt dansk: Det bliver altid indviklet, når vi mennesker blander os i, hvordan alt det, som Vorherre har skabt til os, egentlig fungerer og virker. Men det kan ikke være anderledes. Miljø er nemlig ikke bare teknik. Miljø inkluderer selve naturen, og så bliver det indviklet.

Mange synes nok, at den tekniske frembringelse kan være indviklet, og har man kigget inden i en radio eller computer, så ved man, at det ser indviklet ud, men det er egentlig rørende enkelt i sammenligning med en skov. Ja, en robot, selv et kraftværk kan vel egentlig behandles nogenlunde isoleret, men skoven, dér kan man ikke tage én ting ud og forstå og kontrollere funktionen, uden at man skal have fat i alt det andet også – træerne, insekterne, fuglene, jordbunden, bakterierne, luften, vandmængden og det hele. Det hænger sammen alt sammen. Griber man ind det ene sted, så får det virkninger på alle de andre områder også. Det er det, vi kalder økologi, og hvis man ikke har denne økologiske forståelse, kan man komme til at forvolde de skrækkeligste ulykker.

Der sker store ulykker, hvis arbejdet med miljøspørgsmål skal styres af folk med beton-tænkning, og så er jeg ligeglad med, om man kalder dem betonkommunister eller betonkapitalister; resultatet er det samme. Det er folk, der helt igennem er optaget af en rent materialistisk forståelse af hele tilværelsen, og det kan ikke andet end gå galt med betontænkning på dette område.

Man er nødt til at forstå, at man selv med hele sin adfærd er en aktiv del af miljøet. Når det er gået op for mennesker – og det går heldigvis op for flere og flere – så dukker begrebet